

svinget mellem 260 og 284.000 Kr., men har man trukket Udgiften til Godset fra ved Indtægterne, bør man ogsaa herfra trække de ovennævnte 50—60.000 Kr. Den største Udgiftspost er selvfølgelig Opdragelsesanstalten, der i disse Aar er lidt stigende fra ca. 163.000 til ca. 187.000 i 1908. I 1898 var de specificerede Udgifter til Opdragelsesanstalten ca. 46.000 Kr. til Lønninger, ca. 5.800 Kr. til Pensioner, ca. 5.000 Kr. til Lægehonorar, ca. 42.000 Kr. til Fødevarer, ca. 13.000 Kr. til Børnenes Beklædning og ca. 5.800 Kr. til de voksne Pigers Udstyr.

Den næststørste Post paa Udgiftssiden bliver Bestyrelsesudgifterne, der andrager lidt over 27.000 Kr. aarlig, heri indbefattet 15.000 Kr. i Honorar til de 3 Bestyrelsesmedlemmer, Løn til deres Sekretær, til Revisor. Diæter og Rejsepenge til Bestyrelse, Suppleanter samt Budpenge og Porto.

Bestyrelsesmedlemmernes Honorar var af Grevinde Danner sat til 9000 Kr., men med Ret til dem selv at forhøje det; dette skete ved Tillæget til Fundatsen.

Selv om der kunde være noget at anke over i disse Regnskaber, vilde det være ørkesløst, da Bestyrelsen er suveræn og supplerer sig selv.

Meta Hansen.

Kvindens Værnepligt.

Forsinket paa Grund af Pladsmangel.

—O—

Jeg stiller mig absolut paa den tvungne Værnepligts Side. Men tvungne Værnepligt faar vi jo kun gennem Lov. At samle alle Landets Kvinder til et ca. 6 Maaneders tvungent Statskursus under spartanske Former i Alderen fra 15 til 18 Aar, forekommer mig at være en særdeles god Gave til danske Kvinder. Undervisningsfag: Sygepleje for Krig og Fred, Barnepleje, Hygiejne, Pædagogik, Samfundskundskab, Gymnastik og Husholdning. Under det sidste Fag kan indbefattes meget — ogsaa Syning. Og forøvrigt kan jo andre Fag komme til, hvad mener man om Dansk og Regning. Et saadant Kursus vilde give de unge Kvinder en Livsværdi at bruge af senere, give Rygrad og Kammeratskabsfølelse og maaske ogsaa Pligtfølelse. Naar Kvinderne faar den politiske Valgret her i Landet, saa maa de veje den op med Pligt, ellers bliver Udviklingen skæv. Mændene

har Pligten til at værne Landet udadtil som Vederlag for deres Valgret; Kvinderne maa værne Samfundet indadtil som deres Vederlag for samme, og denne Samfundspligt maa læres og opøves. Jeg forstaar ikke de Kvinder, som er saa henrykte for frivillig Værnepligt og saa afgjorte Modstandere af den tvungne. Thi naar disse Kvinder saa inderlig gerne under Kvinderne denne Opdragelse frivilligt, hvilket vil sige: et meget begrænset Antal Kvinder af eventuelt Over- og Middelklassen, som har Raad, Tid og Lyst dertil, hvorfor er man da ikke langt mere henrykt for at kunne realisere denne udmærkede Tanke saaledes, at den kommer *alle* Kvinder til Gode, selv de fattigste og de, der trænger mest dertil. Her glipper Logikken. Eller skal Kvindens Værnepligt være et Fortrin (plus Statstilskud) for de bedrestillede Kvinder? — Fru I. Lemming Mortensen og flere mener, at den tvungne Værnepligt kunde bestaa i et Kursus paa vore Sygehuse! Dette vil vore Sygehuse og Sygehuslæger vist og med Rette have sig meget frabedt. Sygehuse vilde vist blive for urolige for de syge, naar de skulde fyldes med *alle* Landets unge Kvinder skiftevis! Og de lokale Sygeplejersker kan næppe finde Anvendelse for denne meget rigelige og meget problematiske, ungdommelige Hjælp. Nej. Der maa oprettes Statsskoler, hvor alt, hvad der skal læres, er Undervisningsfag med maaske enkelte illustrerende Besøg paa et Hospital; men Lærerinderne maa være uddannede Sygeplejersker af „Røde Kors“.

Med G. Skovmand Jørgensen er jeg ikke enig. Det er jo ikke „Tilliden“ og „Ansaret“, som skal læres de unge ved Tvang; det er selve Færdighederne, Kundskaberne, der skal bringes dem, under Skolevilkaar, og Skoletvang kan vel ikke forkastes?

Og endelig i Anledning af Fru Riising Rasmussens Moderkundskab: Hvor findes en Lærebog og hvem skal kunne undervise i dette saare *omfattende* Fag, som omslutter baade Hjemmets Hygiejne, Barnepleje, Pædagogik, muligvis Religion el. Moral-lære, samt Kvindens Retsstilling med meget mere? „Moderkundskab“ er ikke en Udstilling af en Videnskab, men langt snarere en Koncentration, et Resumé af mange Kundskaber plus enhver Moders individuelle Syn og personlige Skøn og Instinkt. Jeg mener, at alle de nævnte Kundskabers Bibringelse *hver for sig* vil til-sammen danne et Hele, nemlig Kund-

skab om alle Hjemmets Pligter baade overfor Mand og Børn. Jeg vil afvente Tilsynekomsten af en Lærebog i Moderkundskab; og jeg vil i det hele taget overfor denne store og vigtige Fremtidsopgave advare mod Højskoleoverfladiskhed. Endvidere fastholder jeg det smukke Ord *Værnepligt*. Mange kunde vist ønske at kende Fru Gyrithe Lemches Stilling til denne Sag. Og — det kunde ogsaa være godt at faa en nøjagtig Oversigt over de af Fru Krüger-Ejde saa afskyede norske Tvangslove. Hvis det er Love mod Alkoholudskænkning og Usædelighed, da er disse Love saa vist ikke landsskadelige.

Dora Lacoppidan-Koefoed,
Odense.

At Undervisning er højst betimelig, er vel alle enige om, men Maaden, hvorpaa det bedst lader sig gøre, er vel et noget vanskeligt Spørgsmaal.

Det bliver vist ikke muligt ad Frivillighedens Vej at faa alle med, (det var jo ellers det ideale), og de, der trænger haardst, nemlig de ubemidlede, og de studerende, vil vel sidst komme med. Jeg tror derfor, det bliver nødvendigt, at Undervisningen maa være tvungen.

Og da vi Kvinder nu kræver lige Ret med Manden, har vi saa ikke ogsaa den Pligt at uddanne os, saa vi kan staa ved Siden af ham, hvad personlig Dygtighed angaar — jeg synes ikke, vi skulde undslaa os ved at af-tjene vor Værnepligt paa den Maade, at vi dygtiggør os til det Kald, der nu en Gang er vort. Var det saa slemt, om alle unge Kvinder inden en vis Alder *skulde* have gennemgaaet et Kursus i almindelig Husgerning? Det vilde da undgaas, dette her, at mange begynder deres Husmodergerning med intet Begreb at have om, hvad der kræves af en Husmoder; det er som vi alle véd, ikke saa helt lidt; der skal mange Færdigheder til. Mon det ikke ogsaa vilde hæve os en hel Del i Mændenes Agtelse, naar de ser, at vi ikke er bange for at sætte noget ind paa at naa frem til den størst mulige Dygtighed? Og mon der ikke vilde blive flere lykkelige Ægteskaber, hvis Kvinderne i *alle* Tilfælde kendte — og gjorde deres Pligt i Hjemmet; for det er nu en Gang Kvindens højeste og helligste Pligt at røgte Hjemmet vel. Og det maa alle vi, som er Husmødre, sætte alle vore Evner og Kræfter ind paa, og derved give de yngre et godt Eksempel, opdrage vore Børn til gode og nyttige